

Utorok, 2015, november 24

P8_TA(2015)0403

Úloha EÚ v rámci OSN

Uznesenie Európskeho parlamentu z 24. novembra 2015 o úlohe EÚ v rámci OSN – ako lepšie plniť ciele EÚ v oblasti zahraničnej politiky (2015/2104(INI))

(2017/C 366/05)

Európsky parlament,

- so zreteľom na Zmluvu o Európskej únii,
- so zreteľom na svoje predchádzajúce uznesenia o EÚ a OSN, najmä svoje odporúčanie Rade z 2. apríla 2014 o 69. zasadnutí Valného zhromaždenia Organizácie Spojených národov ⁽¹⁾ a svoje uznesenie z 11. mája 2011 na tému „EÚ ako globálny aktér: jej úloha v multilaterálnych organizáciách“ ⁽²⁾,
- so zreteľom na závery Rady z 22. júna 2015 o prioritách EÚ na 70. Valnom zhromaždení OSN,
- so zreteľom na Chartu Organizácie Spojených národov,
- so zreteľom na rezolúciu VZ OSN o účasti Európskej únie na práci OSN ⁽³⁾, ktorá zaručuje EÚ právo intervencie vo Valnom zhromaždení OSN, právo predkladania ústnych návrhov a pozmeňujúcich návrhov, ktoré budú na žiadosť členského štátu predložené na hlasovanie, a právo uplatňovania práva na odpoveď,
- so zreteľom na úplne prvé vyhlásenie predsedu Bezpečnostnej rady zo 14. februára 2014 o úlohe, ktorú zohrala EÚ pri udržiavaní medzinárodného mieru a bezpečnosti ⁽⁴⁾,
- so zreteľom na vyhlásenie zo Svetovej konferencie proti rasizmu, rasovej diskriminácii, xenofóbii a súvisiacej neznášanlivosti, ktorá sa konala v roku 2001 v Durbane,
- so zreteľom na štúdiu generálneho riaditeľstva Európskeho parlamentu pre vonkajšie politiky na tému „Reforma OSN: súčasný stav, ďalšie napredovanie“ uverejnenú v marci 2015,
- so zreteľom na článok 52 rokovacieho poriadku,
- so zreteľom na správu Výboru pre zahraničné veci a stanoviská Výboru pre rozvoj, Výboru pre medzinárodný obchod, Výboru pre kontrolu rozpočtu, Výboru pre kultúru a vzdelávanie a Výboru pre ústavné veci (A8-0308/2015),

Ciele a globálne silné stránky EÚ

- A. keďže budúcnosť Európskej únie je spojená s celosvetovým mierom, bezpečnosťou, rozvojom a ľudskými právami; keďže výzvy, ktorým čelí EÚ, si vyžadujú globálne riešenia a globálne záležitosti si vyžadujú európsku účasť;
- B. keďže zásady a ciele vonkajšej politiky Európskej únie sú zakotvené v článku 21 Zmluvy o Európskej únii a sú úzko prepojené so zásadami a cieľmi Organizácie Spojených národov; keďže v článku 21 ZEÚ sa výslovne vyzýva na dodržiavanie zásad Charty Organizácie Spojených národov a medzinárodného práva;

⁽¹⁾ Prijaté texty, P7_TA(2014)0259.

⁽²⁾ Ú. v. EÚ C 377 E, 7.12.2012, s. 66.

⁽³⁾ A/RES/65/276 z 3. mája 2011 o účasti Európskej únie na činnosti Organizácie Spojených národov.

⁽⁴⁾ S/PRST/2014/4 zo 14. februára 2014 – vyhlásenie predsedu Bezpečnostnej rady o spolupráci medzi OSN a regionálnymi a subregionálnymi organizáciami pri udržiavaní medzinárodného mieru a bezpečnosti.

Utorok, 2015, november 24

- C. keďže EÚ má jedinečný potenciál mobilizovať zdroje v celom rozsahu diplomatických, bezpečnostných, obranných, hospodárskych, rozvojových a humanitárnych nástrojov, čo je v úplnom súlade s ustanoveniami Charty OSN; keďže používanie týchto nástrojov na základe komplexného prístupu umožňuje EÚ jedinečnú flexibilitu, pokiaľ ide o účinné riešenie najnáročnejších cieľov v oblasti bezpečnosti;
- D. keďže EÚ sa pod záštitou OSN aktívne podieľa na podpore mieru, bezpečnosti a pokroku prostredníctvom svojej spoločnej zahraničnej a bezpečnostnej politiky (SZBP) a spoločnej bezpečnostnej a obrannej politiky (SBOP);
- E. keďže EÚ si chráni svoje hodnoty, základné záujmy, bezpečnosť, nezávislosť a integritu a koná v záujme zachovania mieru, predchádzania konfliktom a posilňovania medzinárodnej bezpečnosti, čo je v súlade so zásadami Charty OSN a Helsinského záverečného aktu z roku 1975 a cieľmi Parížskej charty pre novú Európu prijatej v roku 1990; keďže EÚ je súčasťou systému kolektívnej bezpečnosti OSN, ako aj jednej z oblastných dohôd, ktorých existencia je stanovená v Kapitole VIII Charty OSN;
- F. keďže EÚ podporuje udržateľný hospodársky, sociálny a environmentálny pokrok rozvojových krajín s prvoradými cieľmi odstránenia chudoby, podporou dlhodobého mieru a stability a boja proti sociálnym nerovnostiam a poskytuje humanitárnu pomoc národom, krajinám a regiónom, ktoré čelia všetkým typom kríz, či už prírodným alebo spôsobeným ľudskou činnosťou;
- G. keďže Európska únia je vedúcim aktérom v rôznych prepojených politických oblastiach: obchod, rozvoj, humanitárna pomoc, životné prostredie a ľudské práva;
- H. keďže EÚ sa usiluje o udržateľnosť životného prostredia tým, že podporuje medzinárodné opatrenia a akcie na zachovanie a zlepšenie kvality životného prostredia a presadzuje udržateľné hospodárenie s prírodnými zdrojmi;
- I. keďže EÚ zohráva vedúcu úlohu aj v oblasti environmentálnych politík, najmä v boji proti zmene klímy, nielen tým, že stojí na čele a stanovuje si ambiciózne ciele, ale aj tým, že sa počas svetových rokovaní neustále zasadzuje o prijímanie záväzných dohôd a konkrétnych a merateľných opatrení;
- J. keďže EÚ posilňuje základ sociálnej udržateľnosti a dobrej správy vecí verejných tým, že konsoliduje, podporuje a presadzuje demokraciu, zásady právneho štátu, ľudské práva a zásady medzinárodného práva;
- K. keďže EÚ v súlade so svojimi zmluvami presadzuje medzinárodný systém založený na silnejšej mnohostrannej spolupráci a dobrej globálnej správe a je odhodlaná podporovať účinný multilateralizmus na čele s OSN; keďže toto odhodlanie vychádza z presvedčenia, že ak má medzinárodné spoločenstvo úspešne reagovať na globálne krízy, výzvy a hrozby, potrebuje účinný multilaterálny systém založený na univerzálnych právach a hodnotách;
- L. keďže hlavný dôraz vonkajšej politiky EÚ sa kladie na bilaterálne vzťahy a spoluprácu a partnerstvá s krajinami, skupinami krajín a ostatnými regionálnymi a medzinárodnými organizáciami na celom svete; keďže v priebehu posledných desaťročí sa venovala osobitná pozornosť geopolitickým cieľom a problémom vo východnom a južnom susedstve EÚ; keďže EÚ tiež udržiava osobitné vzťahy s krajinami afrického kontinentu a vo svojich opatreniach venuje osobitnú pozornosť výzvam, ktorým tieto krajiny čelia;
- M. keďže v kontexte rastúcej globálnej nezávislosti musí EÚ posilniť svoju úlohu v dvojstranných vzťahoch, ako aj na mnohostranných fórach;

Utorok, 2015, november 24

- N. keďže Európska únia sa zúčastňuje na medzinárodných rokovaníach a mediácii a zohráva tam dôležitú úlohu, najmä pri rokovaníach medzi E3/EU3+3 a Iránom a v mierovom procese na Blízkom východe;
- O. keďže EÚ ako najväčšie obchodné zoskupenie na svete zohráva dôležitú úlohu v dvojstranných a mnohostranných obchodných dohodách a vypracovala opatrenia aktívnej obchodnej politiky na podporu hospodárskeho rastu, zníženia chudoby a ochrany životného prostredia a prírodných zdrojov;
- P. keďže EÚ a jej členské štáty sú najväčšími finančnými prispievateľmi do všeobecného rozpočtu OSN a prispievajú tiež na jej humanitárnu pomoc, oficiálnu rozvojovú pomoc (ODA) a operácie na udržiavanie mieru; keďže rozvojové politiky EÚ majú veľký význam vzhľadom na skutočnosť, že aktívne presadzujú znižovanie chudoby a hospodársku, sociálnu a environmentálnu udržateľnosť, čím posilňujú mier a bezpečnosť; keďže EÚ je ako jediný neštátny účastník zmluvnou stranou viac ako 50 multilaterálnych dohôd a dohovorov OSN;
- Q. keďže EÚ je jedným z najhorlivejších obhajcov a propagátorov ľudských práv, základných slobôd, kultúrnych hodnôt a diverzity, demokracie a zásady právneho štátu; keďže ustanovenia týkajúce sa týchto zásad sú súčasťou všetkých bilaterálnych partnerstiev EÚ a majú ústredné postavenie v jej mnohostrannej politike; keďže EÚ vždy bola veľmi silným zástancom medzinárodnej spravodlivosti;
- R. keďže Európska únia zohráva dôležitú úlohu pri podpore operácií OSN v oblastiach spoločného záujmu, konkrétne v oblasti ochrany civilného obyvateľstva a najmä žien a detí postihnutých ozbrojeným konfliktom;
- S. keďže rodová rovnosť je základnou hodnotou EÚ uznanou v jej zmluvách a v Charte základných práv Európskej únie; keďže EÚ prevzala zodpovednosť za začlenenie rodovej rovnosti do všetkých svojich činností a oblastí politiky vrátane politik týkajúcich sa vonkajšej a rozvojovej spolupráce;
- T. keďže ľudstvo spája spoločné hodnoty a záujmy; keďže záťaž a výhody by mali byť pri riešení spoločných problémov a presadzovaní spoločných cieľov a hodnôt spravodlivo rozdelené;

System OSN

- U. keďže systém OSN je hlavným globálnym fórom na zlepšenie globálnej správy a ako taký predstavuje najlepšie fórum na presadzovanie hodnôt a záujmov EÚ;
- V. keďže hlavným cieľom po 2. svetovej vojne bolo udržanie mieru a bezpečnosti; keďže presadzovanie hospodárskeho a sociálneho rozvoja a ľudských práv má v charte ústredné miesto; keďže otázky životného prostredia sa v agende OSN objavujú od začiatku 70. rokov; keďže v roku 1987 bola v Brudtlandskej správe „Naša spoločná budúcnosť“ definovaná koncepcia udržateľného rozvoja ako rozvoj, ktorý zabezpečuje potreby súčasnosti bez toho, aby oslaboval schopnosť budúcich generácií na zabezpečenie ich vlastných potrieb; keďže na konferencii v Riu (UNCED) v roku 1992 sa politiky v oblasti rozvoja a životného prostredia zlúčili a vznikla kombinácia účinného znižovania chudoby a presadzovania trvalo udržateľného rozvoja na celom svete;
- W. keďže systém OSN zahŕňa všetky oblasti spolupráce, pričom ústrednú úlohu zohráva Bezpečnostná rada, keďže nesie hlavnú zodpovednosť za udržiavanie medzinárodného mieru a bezpečnosti, v čom jej pomáhajú podporné a poradné orgány;

Utorok, 2015, november 24

- X. keďže systém OSN tvorí 19 špecializovaných agentúr, medzi nimi FAO, IFAD, MOP, MMF, UNESCO, UNIDO, WHO a skupina Svetovej banky spolu s 11 fondmi a programami, medzi ktoré patrí UNCTAD, UNDP, UNEP, UNFPA, UNHCR, UNICEF, OSN Ženy a WFP⁽¹⁾, ako aj 9 funkčných komisií, 5 regionálnych komisií a niekoľko ďalších podobných orgánov; keďže so systémom OSN sú spojené aj organizácie ako Svetová obchodná organizácia (WTO) a Medzinárodná agentúra pre atómovú energiu (MAAE);
- Y. keďže väčšina uvedených agentúr, fondov, programov, komisií a výborov pracuje pod záštitou Hospodárskej a sociálnej rady a Valného zhromaždenia OSN, ktorým sa niektoré z nich zodpovedajú;
- Z. keďže EÚ a jej členské štáty zohrávajú kľúčovú úlohu pri presadzovaní zásad a cieľov OSN a riešení spoločných problémov ľudstva; keďže na druhej strane Európa potrebuje globálnych partnerov pri riešení vlastných problémov v oblastiach, ako je bezpečnosť, ochrana životného prostredia, ľudské práva, migrácia, zabezpečenie práva na azyl a finančná nestabilita;
- AA. keďže EÚ je osobitne zodpovedná za udržiavanie mieru, rozvoj a ľudské práva, pokiaľ ide o jej susedstvo;
- AB. keďže je dôležité, aby činnosti uskutočnené v rámci OSN boli v súlade s medzinárodným právom; keďže trestné činy spáchané pod mandátom OSN mimoriadne poškodzujú dôveryhodnosť tejto organizácie a nemali by zostať nepotrestané;
- AC. keďže krajiny sú rozdelené do zemepisných oblastí, čo často vedie k tomu, že krajiny hlasujú na princípe blokov; keďže krajiny, ktoré sú členmi Rady pre ľudské práva (UNHRC) sami často systematicky porušujú ľudské práva, čím oslabujú účinnosť a dôveryhodnosť UNHRC ako celku;
- AD. keďže zisky z rabovania a pašovania kultúrnych a náboženských pamiatok a objektov v Iraku a Sýrii zo strany ISIS/Dá'iš pomáhajú financovať teroristickú činnosť ISIS/Dá'iš; keďže UNESCO a jeho Dohovor o opatreniach na zákaz a zamedzenie nedovoleného dovozu, vývozu a prevodu vlastníctva kultúrnych statkov zohrávajú kľúčovú úlohu pri zabezpečení núdzovej ochrany sýrskeho a irackého kultúrneho dedičstva;
- AE. keďže EÚ a OSN úzko spolupracujú v najhádlivejších krízových scenároch, najmä na Blízkom východe a v severnej Afrike; keďže ich úsilie sa musí viac posilniť v záujme dosiahnutia mierových politických riešení takýchto kríz;
- AF. keďže diskusia a rozhodnutie o obnovení mandátu Fóra pre správu internetu (IGF) sa majú uskutočniť v roku 2015 na Valnom zhromaždení OSN; keďže Európsky parlament vyzval zhromaždenie, aby obnovilo mandát Fóra pre správu internetu a posilnilo jeho zdroje a model riadenia internetu za účasti mnohých zainteresovaných strán;

EÚ v rámci systému OSN

1. pripomína, že EÚ a jej členské štáty uznávajú spoločné hodnoty a zásady Charty OSN, ako sa uvádza v článku 21 ods. 1 ZEÚ, a zohrávajú zásadnú úlohu pri presadzovaní týchto zásad, ako aj cieľov OSN prostredníctvom vonkajšej činnosti EÚ; domnieva sa, že EÚ potrebuje globálnych partnerov, ak chce úspešne dosiahnuť svoje ciele v oblasti zahraničnej politiky, najmä pokiaľ ide o mier a bezpečnosť, terorizmus, organizovaný zločin, regionálne konflikty, zlyhania štátu a šírenie zbraní hromadného ničenia;

⁽¹⁾ FAO: Organizácia OSN pre výživu a poľnohospodárstvo; IFAD: Medzinárodný fond pre rozvoj poľnohospodárstva; ILO: Medzinárodná organizácia práce; IMF: Medzinárodný menový fond; UNESCO: Organizácia Spojených národov pre vzdelávanie, vedu a kultúru; UNIDO: Organizácia OSN pre priemyselný rozvoj; WHO: Svetová zdravotnícka organizácia; UNCTAD: Konferencia OSN pre obchod a rozvoj; UNDP: Rozvojový program Organizácie Spojených národov; UNEP: Program OSN pre životné prostredie; UNFPA: Populačný fond OSN; UNHCR: Úrad vysokého komisára Organizácie Spojených národov pre utečencov; UNICEF: Detský fond OSN; WFP: Svetový potravinový program.

Utorok, 2015, november 24

2. domnieva sa, že bezpečnostné prostredie EÚ je v dôsledku veľkého počtu dlhodobých alebo novovznikajúcich bezpečnostných výziev čoraz nestabilnejšie a nestálejšie; považuje konflikt na východnej Ukrajine, konflikty v Sýrii a Iraku a vzostup teroristickej organizácie ISIS, líbyjskú krízu a hrozbu terorizmu v Afrike (najmä v oblasti Sahel, v Líbyi a v Africkom rohu) za vážne globálne hrozby, ktoré si vyžadujú globálnu reakciu; domnieva sa, že samotná EÚ nemôže riešiť tieto hrozby, ale že potrebuje podporu medzinárodných partnerov;
3. víta skutočnosť, že EÚ a jej členské štáty sa rôznymi spôsobmi a formami aktívne podieľajú na práci v rámci systému OSN a že k nej prispievajú, čo by malo byť viditeľnejšie;
4. víta aj významný prínos EÚ k rozvojovej a humanitárnej pomoci na celom svete; pripomína, že EÚ a jej členské štáty dohromady sú najväčším svetovým prispievateľom k rozvojovej a humanitárnej pomoci;
5. pripomína, že EÚ sa stala skutočným medzinárodným aktérom a má teda posilnený pozorovateľský štatút v OSN s právom vystúpiť na zasadnutiach Valného zhromaždenia OSN v rozpravách medzi zástupcami hlavných skupín a pred jednotlivými štátmi, právom predkladať návrhy a pozmeňujúce návrhy, právom na odpoveď a právom vznášať procedurálne námietky a rozposielať dokumenty;
6. okrem toho pripomína, že v rámci OSN je EÚ zastúpená mnohými účastníkmi: predsedom Európskej rady, vysokou predstaviteľkou Únie pre zahraničné veci a bezpečnostnú politiku, Európskou komisiou a delegáciami EÚ, ako aj jej 28 členskými štátmi, z ktorých dva štáty (Francúzsko a Spojené kráľovstvo) sú stálymi členmi Bezpečnostnej rady OSN (BR OSN) s právom veta; trvá na tom, že podľa zmluvy sú členské štáty EÚ povinné koordinovať svoju činnosť na všetkých medzinárodných fórach;

Ako lepšie dosahovať plnenie cieľov EÚ v oblasti zahraničnej politiky v rámci OSN

7. vyjadruje presvedčenie, že v záujme lepšieho dosiahnutia svojich v zmluve zakotvených cieľov v oblasti zahraničnej politiky by sa EÚ mala usilovať o posilnenie globálnej správy v rámci systému OSN a zvýšenie svojho vplyvu a vplyvu členských štátov v tomto systéme; pripomína odhodlanie EÚ aktívne podporovať komplexnú reformu systému OSN s cieľom posilniť jeho legitimitu, regionálne zastúpenie, transparentnosť, zodpovednosť a účinnosť v reakcii na komplexné a mnohostranné výzvy súčasnosti; zdôrazňuje najmä význam revitalizácie práce Valného zhromaždenia;
8. zdôrazňuje, že EÚ by mala v rámci Valného zhromaždenia zohrávať významnejšiu úlohu zahŕňajúcu dostatočnú mieru viditeľnosti a politického vplyvu, ktoré jej umožnia lepšie plniť medzinárodné záväzky v súlade s vyššie uvedenou rezolúciou Valného zhromaždenia z 3. mája 2011;
9. pripomína svoju podporu úlohy parlamentov a regionálnych zhromaždení v systéme OSN;
10. vyzýva členov Bezpečnostnej rady, aby v úzkej spolupráci s Valným zhromaždením preskúmali a revidovali nepriehľadný postup výberu generálneho tajomníka OSN a aby zabezpečili rovnocenné príležitosti pre uchádzačov o toto miesto z radov mužov a žien; vyzýva všetky orgány OSN, a najmä Bezpečnostnú radu, aby venovali dostatočnú pozornosť uplatňovaniu hľadiska rodovej rovnosti v rámci OSN, a vyzýva členské štáty EÚ, aby stáli na čele tohto úsilia tým, že budú povzbudzovať a podporovať ženy, aby sa o toto miesto uchádzali; vyjadruje pranie, aby bola do funkcie generálneho tajomníka najbližšie zvolená žena; vyzýva EÚ, aby podporila orgán OSN Ženy pri riešení diskriminácie založenej na rodovej identite a rodovom vyjadrení;
11. vyzdvihuje súčasné priority EÚ stanovené pre 70. zasadnutie Valného zhromaždenia OSN, ktoré opätovne zdôrazňujú dlhodobú požiadavku Únie, aby OSN zefektívnila svoje štruktúry, rozpočet a pracovné metódy a nevyhýbala sa pritom zložitým otázkam, ako je reforma Bezpečnostnej rady;
12. zdôrazňuje, že Valné zhromaždenie, ktoré zastupuje vlády všetkých členských krajín, musí mať k dispozícii spôsoby a prostriedky na usmerňovanie systému OSN a koordinovanie všetkých jeho činností;

Utorok, 2015, november 24

13. je presvedčený, že je potrebná reforma Bezpečnostnej rady, aby sa v nej lepšie odrazila nová svetová realita a aby účinnejšie riešila súčasné aj budúce bezpečnostné výzvy; povzbudzuje krajiny, ktoré majú v rámci Bezpečnostnej rady OSN uplatňovať právo veta, aby sa uplatňovania tohto práva zdržali v prípadoch genocídy a zločinov proti ľudskosti;

14. vzhľadom na prínos EÚ k usporiadaniu sveta, pokiaľ ide o mier a bezpečnosť, a cieľ Lisabonskej zmluvy, ktorým je posilnenie európskej zahraničnej politiky, pripomína dlhodobý cieľ EÚ, ktorým je miesto v rozšírenej BR OSN a opakovane vyzýva na uskutočnenie celoeurópskej diskusie o tejto reforme; opätovne vyzýva podpredsedníčku Komisie/vysokú predstaviteľku (PK/VP), aby sa usilovala o spoločné pozície EÚ v záležitostiach spadajúcich do právomoci Bezpečnostnej rady a aby zlepšila existujúce mechanizmy spolupráce s cieľom zabezpečiť, aby členské štáty EÚ, ktoré sú členmi Bezpečnostnej rady, hájili v rámci tohto fóra spoločné pozície EÚ; pripomína, že podľa článku 34 ZEÚ musia štáty EÚ, ktoré sú členmi BR OSN pravidelne informovať ostatné členské štáty a vysokú predstaviteľku a brániť pozície a záujmy EÚ; ďalej pripomína, že ak má EÚ vymedzené stanovisko k niektorej otázke programu rokovania BR OSN, požiadajú príslušné štáty, aby bola vysoká predstaviteľka vyzvaná predložiť stanovisko Únie;

15. pripomína, že kapitola VIII Charty OSN presadzuje významnejšiu úlohu regionálnych a subregionálnych organizácií v rámci OSN a vyzýva EÚ a OBSE, aby sa usilovali o väčšie zapojenie seba a ďalších regionálnych organizácií do globálnej správy a riadenia;

16. domnieva sa, že EÚ by mala prostredníctvom ďalšej spolupráce s OSN viac profitovať z partnerstiev so špecializovanými agentúrami, fondmi, programami, komisiami a výbormi OSN; vyzýva na posilnenie koordinácie EÚ v radoch týchto orgánov s cieľom zabezpečiť, aby EÚ vystupovala jednotne;

17. zdôrazňuje, že lepšie dosahovanie cieľov v oblasti zahraničnej politiky EÚ, vrátane podpory základných hodnôt, predpokladá okrem zavedenia potrebných reforiem v OSN účinnejšiu koordináciu rôznych rozmerov jej vonkajšej politiky tak na bilaterálnej, ako aj multilaterálnej úrovni; opakuje svoju výzvu na posilnenie viditeľnosti činnosti a pomoci EÚ vo všetkých mnohostranných fórach a v teréne;

18. vyzýva EÚ, aby účinnejšie koordinovala svoju činnosť v oblasti humanitárnej pomoci, napríklad prostredníctvom GR ECHO s príslušnými agentúrami OSN s cieľom vytvoriť optimálnu účinnosť s obmedzenými zdrojmi a predísť zbytočnému prekrývaniu;

19. vyzýva príslušné inštitúcie EÚ a OSN, aby v plnej miere dodržiavali a vykonávali finančnú a administratívnu rámcovú dohodu (FAFA); žiada Komisiu, aby Európskemu parlamentu podala správu o vykonávaní dohody FAFA a súvisiacich usmernení, aby vymedzila oblasti, v ktorých je potrebné zlepšenie, a v tejto súvislosti predložila príslušné návrhy;

20. zdôrazňuje význam spolupráce medzi EÚ a UNDP v oblasti účinnosti pomoci; zdôrazňuje záväzok týkajúci sa Globálneho partnerstva pre účinný rozvojovú spoluprácu a nabáda všetky štáty, ako aj aktérov súkromného sektora, aby sa k tomuto partnerstvu zaviazali;

21. domnieva sa, že Európsky súd pre ľudské práva veľmi úspešne prispel k pokroku, ktorý Európa dosiahla v súvislosti s dodržiavaním ľudských práv, a môže slúžiť ako príklad pre ostatné regióny;

22. vyzýva na zlepšenie nástrojov preventívneho a včasného varovania a posilnenie schopností OSN v oblasti sprostredkovania a ďalej žiada koherentné a dosiahnuteľné mandáty na budovanie mieru a operácie na udržiavanie mieru zahŕňajúce ľudskoprávny aspekt a jasné stratégie pre ukončenie operácií; vyzýva členské štáty EÚ, aby výraznejšie podporili operácie zamerané na budovanie a udržiavanie mieru a vyzýva EÚ, aby zvýšila svoje mediačné úsilie pri riešení konfliktov; vzhľadom na nedávne brutálne činy a prípady porušenia ľudských práv, ktorých sa dopustili extrémistické a teroristické skupiny, a na pretrvávajúce sexuálne násilie počas konfliktov vrátane znásilňovania ako vojenskej zbrane; naliehavo vyzýva

Utorok, 2015, november 24

Bezpečnostnú radu, aby v súlade s doktrínou „zodpovednosť za ochranu“ vymedzila ambiciózny súbor nástrojov a prostriedkov na zabezpečenie účinného predchádzania takýmto brutálnym činom a dodržiavala právny štát a medzinárodné humanitárne právo a aby vyzývala členské štáty OSN, aby bojovali proti obchodovaniu s ľuďmi a ostro zakročili proti náboru a financovaniu teroristických skupín zamedzovaním a potláčaním náboru, organizovania, prepravy a vybavenia teroristických bojovníkov a financovania ich ciest a činností;

23. žiada EÚ, aby podporila posilňovanie súladu, synergií a vzájomného dopĺňania sa, pokiaľ ide o preskúmanie mierových operácií, štruktúry OSN zamerané na budovanie mieru a rezolúciu BR OSN č. 1325 o ženách, mieri a bezpečnosti; v rezolúcii sa zdôrazňuje dôležitosť rovnakej a plnej účasti žien ako aktívnych činiteľov v oblasti prevencie a riešenia konfliktov, mierových rokovaní, budovania a zachovávanía mieru, humanitárnej reakcie a obnovy po ukončení konfliktu; v tejto súvislosti víta skutočnosť, že Komisia preskúmala svoju politiku humanitárnej pomoci, v ktorej sa v súčasnosti uvádza, že medzinárodné humanitárne právo a/alebo právo v oblasti ľudských práv môžu odôvodniť poskytovanie bezpečných potratov ženám, ktoré sa stali obeťami znásilnenia vo vojne;

24. nabáda EÚ, aby podporila rozsiahlu definíciu pojmu bezpečnosti ľudstva a viac ho priblížila k ľudským právam, rodovej rovnosti a rozvoju ľudstva;

25. vyjadruje presvedčenie, že EÚ musí dať najavo silnú a odhodlanú podporu Medzinárodnému trestnému súdu, najmä posilnením a rozšírením svojich vzťahov s OSN, najmä s Bezpečnostnou radou, a zabezpečením rýchlej ratifikácie pozmeňujúcich návrhov z Kampaly k Rímskemu štatútu Medzinárodného trestného súdu, ktorými definuje zločin agresie, zo strany členských štátov; pripomína, že primárnu zodpovednosť za postavenie páchateľov pred súd majú samotné štáty a podporuje mandát Medzinárodného trestného súdu vtedy, ak vnútroštátne orgány nie sú schopné alebo ochotné zabezpečiť skutočné trestné stíhanie najzávažnejších trestných činov, ktoré vyvolávajú znepokojenie medzinárodného spoločenstva;

26. podporuje posilnenie operačnej spolupráce medzi EÚ a OSN v oblasti krízového riadenia, a to aj prostredníctvom spolupráce EÚ a OSN na výmene analýz (s cieľom dospieť k spoločnej analýze) a plánovania mierových a bezpečnostných operácií (s cieľom zjednodušiť operačné aspekty);

27. domnieva sa, že je potrebné urobiť viac, aby sa zabezpečilo, že členské štáty OSN dodržia svoje sľuby, pokiaľ ide o poskytovanie humanitárnej pomoci tým, že uverejnia pravidelné prehľady o plnení povinností;

28. víta záväzok EÚ v záujme väčšej zodpovednosti a transparentnosti pri obchodovaní so zbraňami a podporuje všeobecné presadzovanie a úplné vykonávanie zmluvy o obchode so zbraňami, ako aj vykonávanie výsledku prvej konferencie štátov; žiada EÚ, aby naďalej presadzovala Zmluvu o nešírení jadrových zbraní (NPT) ako základný kameň celosvetového systému nešírenia jadrových zbraní, a teda nevyhnutný základ pre jadrové odzbrojenie v súlade s článkom VI uvedenej zmluvy; ďalej žiada EÚ, aby sa aktívne zasadzovala za celosvetové odzbrojenie;

29. zdôrazňuje, že je dôležité, aby EÚ naďalej aktívne podporovala rovnosť a nediskrimináciu; víta vôbec prvé zasadnutie Bezpečnostnej rady OSN o právach LGBTI, ktoré sa konalo 24. augusta 2015 a na ktorom odsúdila útoky a vraždy ľudí LGBTI štátom ISIS na Blízkom východe; vyzýva Bezpečnostnú radu OSN, aby naďalej zohľadňovala porušovanie práv LGBTI;

30. pripomína postoj EÚ k nulovej tolerancii trestu smrti; zdôrazňuje, že je dôležité, aby EÚ naďalej presadzovala moratórium na trest smrti;

Utorok, 2015, november 24

31. zastáva názor, že hospodársky a sociálny rozmer systému OSN treba značne posilniť tak, že sa zabezpečí, aby orgány OSN zaujali politickejší prístup a zlepšili vzájomnú spoluprácu a aby zabezpečili účinnejšie a transparentnejšie využívanie dostupných zdrojov; je presvedčený o tom, že to musí byť dosiahnuté v prvom rade štrukturálnou a funkčnou reformou orgánu, ktorý za túto oblasť nesie podľa Charty OSN hlavnú zodpovednosť, menovite Hospodárskej a sociálnej rady; vyzýva inštitúcie EÚ a členské štáty, aby zväzili možnosť posilnenia svojej úlohy v Hospodárskej a sociálnej rade tým, že ju pretvoria na radu pre trvalo udržateľný rozvoj;

32. víta zriadenie politického fóra na vysokej úrovni pre udržateľný rozvoj, ktorého úlohou je zabezpečiť politické vedenie, usmernenie a odporúčania týkajúce sa rozvojovej politiky v súvislosti s tromi piliermi (v sociálnej a hospodárskej oblasti a v oblasti životného prostredia) trvalo udržateľného rozvoja; je presvedčený, že politické fórum na vysokej úrovni sa musí stať hlavným orgánom rozhodujúcim o všetkých otázkach týkajúcich sa rozvojovej politiky zabezpečujúc zároveň koordinované a účinné posudzovanie potrieb a prijímanie potrebných plánov, rozhodnutí a záväzných opatrení týkajúcich sa rámca udržateľného rozvoja na obdobie po roku 2015; trvá na tom, že je potrebné efektívne vykonávanie cieľov v oblasti trvalo udržateľného rozvoja, ktoré boli prijaté na samite OSN v septembri 2015;

33. vo svetle opakujúcich sa humanitárnych kríz v súvislosti s utečencami a migrantmi, ktoré spôsobujú veľké ľudské utrpenie, a vzhľadom na skutočnosť, že trvalo udržateľný rozvoj krajín pôvodu by mohol byť v konečnom dôsledku riešením tejto humanitárnej krízy, je presvedčený, že práca všetkých agentúr venovaná tejto problematike by mala byť koordinovaná;

34. zastáva názor, že výzvy súvisiace s humanitárnou krízou spojenou s utečencami je potrebné riešiť komplexne v duchu solidarity v rámci EÚ a v úzkej spolupráci s OSN a jej agentúrami;

35. vyzýva EÚ a OSN, aby zintenzívnili svoje spoločné úsilie s cieľom dosiahnuť ambicióznou a právne záväznú dohodu na konferencii OSN o zmene klímy v Paríži v roku 2015 a následne zabezpečiť rýchle vykonávanie COP21;

36. zastáva názor, že aj práca skupiny Svetovej banky, Medzinárodného menového fondu a Svetovej obchodnej organizácie by mohla byť koordinovaná ako súčasť systému OSN, pričom ich existujúce rozhodovacie štruktúry by ostali zachované, aby sa zabezpečilo, že svoje jednotlivé rozhodnutia budú prijímať zodpovedným, účinným, konzistentným a neredundantným spôsobom a že rovnako budú aj prijímať opatrenia;

37. podporuje cieľ, ktorým je zriadiť na mnohostrannej úrovni režim ochrany investícií s novým systémom, v ktorom sa dodržiava právomoc vnútroštátnych súdov, a vyzýva Komisiu, aby tento cieľ začlenila do svojho programu rokovaní na vypracovanie dohôd o investíciách; zastáva názor, že ak by sa mal zriadiť stály medzinárodný súd na riešenie investičných sporov, mohol by sa nachádzať v rámci systému OSN a mal by vychádzať z práv a povinností tých subjektov, ktoré mu podliehajú, s dôrazom na zásady OECD pre nadnárodné spoločnosti a hlavné zásady OSN v oblasti podnikania a ľudských práv; domnieva sa, že systém OSN poskytuje užitočný model pre takýto systém, najmä v otázkach financovania;

38. považuje za potrebné ukončiť kolo rokovaní WTO o rozvoji v Dauhe a vyjadruje presvedčenie, že OSN môže využiť svoje jedinečné postavenie na zabezpečenie toho, aby boli tieto rokovania úspešné pre rozvojové krajiny; v tejto súvislosti vyjadruje presvedčenie, že OSN by mohla spolupracovať s WTO, ako aj poskytovať poradenstvo a usmernenia rozvojovým krajinám s cieľom podporiť stratégiu pre obchod a investície, kde by bola EÚ kľúčovým aktérom;

39. uvedomuje si potrebu posilnenia a uplatňovania hlavných zásad OSN v oblasti podnikania a ľudských práv; naliehavo vyzýva EÚ, aby sa podieľala na úspešnom výsledku práce medzivládnej pracovnej skupiny pre nadnárodné spoločnosti a ľudské práva;

Utorok, 2015, november 24

40. je presvedčený o tom, že OSN by sa mala viac zamerať na všetky záležitosti spojené s ľudským blahobytom; zastáva názor, že sem patrí kultúrna udržateľnosť a ochrana a podpora rozmanitosti kultúrnych prejavov, ktoré je možné dosiahnuť začlenením vzdelávania, cestovného ruchu, kultúrnej diplomacie, ochrany pamiatok, umeleckého sektoru a vedeckého výskumu do koncepcie tvorby politík;

41. odporúča zabezpečiť spoluprácu medzi EÚ a OSN v programoch vzdelávania v núdzových situáciách v prípade humanitárnych kríz, ozbrojených konfliktov a prírodných katastrof, a to tým, že sa budú naďalej podporovať programy, ako napríklad program UNICEF Vzdelávanie v núdzových situáciách a transformácia v období po krízach, program UNHCR Kvalitné vzdelávanie v utečeneckých táboroch a vzdelávacie aktivity UNRWA;

42. víta usporiadanie pracovných zoskupení Komisie zvolenej v roku 2014, na základe ktorého má podpredsedníčka Komisie/vysoká predstaviteľka väčšiu zodpovednosť za koordináciu vonkajšej politiky EÚ v úzkej spolupráci s ostatnými inštitúciami EÚ; zdôrazňuje, že politiky s globálnym rozmerom musia mať ústredné miesto v činnosti týchto osobitných zoskupení;

43. vyzýva podpredsedníčku Komisie/vysokú predstaviteľku, aby do svojej výročnej správy o SZBP zahrnula komplexný oddiel o podpore globálnych cieľov zahraničnej politiky EÚ;

44. zastáva názor, že Európsky parlament musí byť schopný riešiť globálne výzvy rovnako hĺbkovo a komplexne ako Komisia a zodpovedajúcim spôsobom organizovať svoju prácu; nabáda všetky parlamentné výbory, do ktorých oblasti pôsobnosti spadajú politiky s vonkajším a globálnym rozmerom, aby poskytli svoje stanoviská k príslušnému oddielu správy PK/VP Výboru pre zahraničné veci, ktorý je za túto správu zodpovedný;

o

o o

45. poveruje svojho predsedu, aby postúpil toto uznesenie Rade, Komisii, Európskej službe pre vonkajšiu činnosť, Valnému zhromaždeniu a generálnemu tajomníkovi Organizácie Spojených národov.
